VISŲ ŠALIŲ PROLETARAI, VIENYKITĖS!

TAIKUS ATOMAS

IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS PARTINIO, LKJS, PROFSĄJUNGOS KOMITETŲ IR ADMINISTRACIJOS ORGANAS

Laikraštis įkurtas 1988 m. birželio 28 d. ✻ Nr. 35 (56) ✻. 1989 m. rugpjūčio 30 d ✻ Trečiadienis ✻ Kaina 1 kap.

DISKUSIJA PARTIJOJE

Šiandieniniu pokalbiu apie LKP statusą mes baigiame spausdinti diskusiją, kurią pradėjo Lietuvos komunistų partijos XVIII Plenumas.

Pirmiausia mes dėkojame visiems šio iš esmės istoriniio pokalbio dalyviams už atvirumą ir sąžiningumą. Mūsų skaitytojai susipažino su ištisu spektru nuomonių: nuo kategoriško visiško LKP savarankiškumo neigimo iki žavėjimosi šia idėja; nuo rimtų abejonių iki vienos — dviejų sąlygų, kurios turi atsispindėti TSKP Programoje ir Įstatuose.

Diskusijos elektrinėje iniciatore buvo partijos komiteto ideologinė komisija, kuri sudarė klausimus ir rūpinosi, kad pirmieji atsakymai patektų į redakciją. Komisijos narys Jurijus Kruglovas, remdamasis išspausdinta medžiaga, paruošė baigiamąjį straipsnį, kurį mes siūlome Jūsų dėmesiui. Tačiau šalia jūs perskaitysite dar vieną diskusijos įvertinimą, Borisovo A., chemijos cecho darbuotojo. Laišką spausdiname netrumpindami, nežiūrint į kai kuriuos kraštutinumus.

Taigi, diskusija. Šiandien joje dalyvauja Rudolfas Rozaras, meistras, reaktorių cecho partijos k-to sekretorius, Ignalinos rajono partijos komiteto narys; Vladimiras Aksionovas, TAI cecho vyr. meistras, partijos komiteto narys; Michailas Subota, TA ir K cecho aparatūros derintojas, cecho partinės organizacijos sekretorius.

R. ROZARAS. Pasikeitimai partijoje pribrendo, būtini ir kaip galima greičiau. Jau šiandien partija atsilieka sprendžiant daugelį klausimų. Pasikeitimai pirmiausia reikalingi daugelio funkcijų decentralizacijos kryptimi, suteikiant pirminėms partinėms organizacijoms pilną savarankiškumą sprendžiant visus partijos vidaus gyvenimo ir finansų tvarkymo, kai kurią jų dalį pervedant centriniams organams, klausimus.

CK turi tapti koordinatoriumi, partijos strategijos generatoriumi, o ne operatyviu taktiku.

Tarp TSKP CK ir LKP CK funkcijas nustatyti būtina sutarčių (įstatų) pagrindu su aiškiai nubrėžta kiekvieno kompetencija.

Kai dėl LKP, pirmiausia būtina tiksliai nustatyti, ar diskutuojama apie naujai kuriamą nepriklausomą LKP, ar apie naujus LKP ir TSKP santykius. Turi būti paskelbti Įstatai ir Programa, tik remiantis šiais dokumentais galima pasakyti galutinę nuomonę.

Įprastas kompartijų dalijimas pagal respublikų, sričių teritorinį principą (Lietuvos, Smolensko, Krasnodaro) tai jau ne TSKP, o partiniai rateliai, kurių pagrindu sukurta mūsų partija. Eiti atgal prie ištakų nėra prasmės, reikia vystytis, judėti pirmyn.

Pribrendo daugiapartiškumo būtinybė, ir faktiškai šiandien jis jau egzistuoja, nežiūrint į tai, kad šito juridiškai pripažinti nenori valstybė, vyriausybė ir TSKP. Masiniai judėjimai, liaudies frontai, interfrontai, Sąjūdis, Jedinstvo — tai partijos, bet mes galvojame apie daugiapartiškumą remdamiesi senais principais.

Manau, kad TSKP Įstatų 19 straipsnyje apie demokratinio centralizmo principą reikėtų pakeisti formuluotę apie mažumos nuomonę, kartu apibrėžus mažumos sąvoką. Jeigu bet kuriuo partijos gyvenimo klausimu, yra priešingai manančių (nors jie tesudaro mažumą), būtina sudaryti komisiją šios nuomonės visapusiškam išnagrinėjimui.

Ir dar viena. Bet kurioms pareigoms, bet kuriuo lygiu rinkimai turi būti tik alternatyvūs (ne mažiau dviejų kandidatų).

Daugelis sprendimų, kuriuos priima partinis aparatas, pateikiami visos partijos vardu. Balsavimo mechanizmas seniai atšlifuotas. Į visų lygių partinių aparatų sudėtį priimta įvesti nomenklatūros darbuotojus (direktorius, vyr. inžinierius ir kt.) tuo pačiu suplakant ūkines, ideologines, ekonomines funkcijas. Tai neteisinga.

Bet kurių partinių organų sprendimuose bei dokumentuose turi būti atsakingų pavardės. Tada nebus beveidžių, nieko niekuo neįpareigojančių formuluočių, tokių kaip: „miesto komitetas“, „rajono komitetas“ arba „sustiprinti“, „pagerinti“, „vadovautis“.

Pagrindinius ideologinius kompartijos principus būtina keisti. Tezės apie komunistinės visuomenės sukūrimą neįtraukti. Naujas formuluotes turi pasiūlyti partijos teoretikai, filosofai ir ideologai, o ne pernešti iš amžiaus į amžių vienintelę formuluotę, nepatikrinant jos istorija ir politine situacija.

Kad įstoti į LKP būtina žinoti Programą, Įstatus, turi būti ryšys su TSKP ir būtinai neatsižvelgiant į tautybę.

M. SUBOTA. Pirminės partinės organizacijos turi turėti teisę priimti į partiją, šalinti iš jos, bausti partinėmis nuobaudomis, spręsti kadrų, susirinkimų pravedimo, organizacinius klausimus.

Priimti į partiją turi pirminės partinės organizacijos susirinkimas ir tvirtinti partinė komisija, VLKJS narių kandidatinį stažą būtina panaikinti, išstojimas iš partijos turi būti laisvas, pašalinimas — neįvykdžius įstatų reikalavimų ar esant pažeidimams, juodinantiems komunisto vardą.

Renkamieji organai turi būti formuojami tiesioginiu balsavimu partinėse organizacijose, kandidatūras apsvarstant ir patvirtinant partinėse konferencijose.

Respublikų kompartijų ir TSKP suvažiavimuose būtina iš anksto susipažinti su kandidatūromis į renkamuosius organus.

Renkant biurus ir komitetus, reikia palikti ankstesnę procedūrą.

Partines lėšas reikia eikvoti atsižvelgiant į partijos reikmes ir materialines komunisto galimybes. Siūlau iš kiekvieno komunisto, gaunančio atlyginimą — 3 rublius, iš nedirbančio — rublį.

Būtina kontroliuoti per revizijos komisiją, nuolat informuoti komunistus per partinę spaudą apie partinių lėšų panaudojimą.

Reikia numatyti finansinę pagalbą sunkiai besiverčiantiems partijos nariams, pirminių partinių organizacijų sekretoriams skirti atlyginimą (20—50 rublių mėnesiui).

V. AKSIONOVAS. Pirminių partinių organizacijų savarankiškumas —tai jų teisė spręsti ką, kada ir kiek priimti į partiją, ką pašalinti, kaip eikvoti partinių mokesčių dalį partinės organizacijos reikmėms. Nelaukti nurodymų iš viršaus, o patiems ieškoti ir rasti tų ar kitų kolektyvui gyvybiškai svarbių problemų sprendimo būdus, turėti savo tvirtą poziciją, mokėti ją ginti, nežiūrint į aukštesnius partinius ir administracinius organus.

Pirminių partinių organizacijų sprendimai dėl priėmimo į partiją ir pašalinimo iš jos turi būti galutiniai, be rajono komiteto tvirtinimo. Išstojimas iš partijos ir įstojimas į partiją — reikalas savarankiškas, ir nereikėtų sudarinėti tam kliūčių, o tuo labiau sugalvoti tokiam reikalui patogias formuluotes. Būtina tik įsitikinti, kad partijos narys išstoti nusprendė sąmoningai, o ne karštakošiškai.

Visų lygių vadovaujančių partinių organų rinkimai turi vykti alternatyviu pagrindu. Kandidatai partijos nariams turi būti žinomi iš spaudos, susitikimų partinėse organizacijose, t. y. reikalinga priešrinkiminė kompanija. Įvertinus bet kurio išrinkto organo lyderio milžinišką vaidmenį, reikėtų stengtis jį rinkti tiesiogiai. Tačiau abejoju, ar šiuo metu tokia rinkimų schema įgyvendinama. Formaliai gal ir įgyvendinama, bet vargu ar duos apčiuopiamų rezultatų. Darbas išrinktuose organuose šiuo metu neprestižinis. Savo kandidatūros iškėlimas laikomas blogu tonu, todėl sunku tikėtis daug kandidatų pirminės partinės organizacijos lyderio vaidmeniui.

Partinių mokesčių atskaitymo tvarka man priimtina, nors aukščiausią mokesčių ribą galima būtų sumažinti iki 1—2 procentų.

Praėjusią savaitę

Rugpjūčio 26 dieną sustojo pirmojo bloko turbogeneratorius TG-1, suveikus žemo slėgimo šildytuvo ПНД-4 apsaugai dėl lygio padidėjimo šiame šildytuve. Priežastis — ПНД-4 lygio reguliatoriaus gedimas. Rugpjūčio 27 dieną 9 val. TG-1 paleistas. Rugpjūčio 28 bloko apkrova pasiekė nominalų 1250 MW lygį. Nepagaminta 17 mln. kWh elektros energijos.

Rugpjūčio 21 antrojo bloko reaktorius pasiekė minimalų kontroliuojamą lygį. Rugpjūčio 23dieną, 18 val. 47 min. paleistas turbogeneratorius TG-4. Atliekami TG-3 sinchronizavimo darbai.

* * *

1989 m. rugpjūčio 21-27 dienomis išmetamos į atmosfera radioaktyvios medžiagos sudarė: inertinių dujų — 8,0-17,3 proc. leistinos normos (ln.), ilgaamžių radionuklidų — 0,06-0,76 proc. ln., 131-jodo — 0,4-2,3 proc. ln.

Gama spindulių fonas Sniečkaus gyvenvietėje 9-11 mikro R/h.

* * *

Vieno iš trijų gyvenvietės karinių dalinių politinių organų inicialyva rugpjūčio 25 dieną dalinio teritorijoje įvyko mitingas, kuriame dalyvavo visi kariai, veteranai, „Jedinstvo“ atstovai. Mitingas pasmerkė pilietybės įstatymo projektą. Buvo išsakytos nuomonės dėl kompanijos prieš Tarybinę Armiją masinės informacijos priemonėse, dėl vandalizmo ir pasityčiojimo iš žuvusiųjų kapų faktų. Mitingo dalyvių vardu Lietuvos ir TSRS Aukščiausiosioms Taryboms, LKP CK ir TSKP CK, Gynybos ministerijai pasiūsta protesto pilietybės įstatymui rezolucija.

VIETOJE PABAIGOS

J. KRUGLOVAS

Analizuojant „Taikaus atomo“ puslapiuose vykstančią diskusiją apie Lietuvos komunistų partijos problemas, galima padaryti tokias išvadas.

Pirma: diskusija vis tik vyksta, nežiūrint į kai kurių komunistų kategoriškus tvirtinimus, jog ji nereikalinga, nesavalaikė ir netgi kenksminga. Gaila, šie komunistai savo argumentų nepateikė. Ryškaus konservatyvaus požiūrio nebuvo, nors radikalių pasisakymų žymiai mažiau, negu respublikinėje spaudoje.

Antra: darbininkai, kurių interesus išreiškia komunistų partija (kaip mes įpratome tvirtinti), diskusijoje laikraščio puslapiuose beveik nedalyvavo.

Trečia: diskusijoje išryškėjo didelė nuomonių poliarizacija, kai kuriais klausimais buvo išsakytos visiškai priešingos nuomonės.

XIX partinė konferencija daugeliu atvejų nepateisino į ją dėtų vilčių, nepasitarnavo impulsu rimtai pertvarkai partijos viduje. Sąstingio reiškiniai ir toliau joje viešpatavo, o tuo metu politinė situacija visuomenėje, ir ypač Pabaltijo respublikose, rimtai pasikeitė. Svarbiausiu etapu šiame procese tapo triuškinantis respublikos komunistų partijos arba, jei norit, jos aparato pralaimėjimas TSRS liaudies deputatų rinkimuose. Dabartinis momentas ypatingas tuo, kad smarkiai smuko respublikinės partinės organizacijos autoritetas, tačiau ji liko valdančiąja partija. Laikotarpyje iki sekančių, žymiai svarbesnių rinkimų į respublikos ir vietines Tarybas atsiranda istorinė galimybė padėtį pataisyti.

Išcentrinės jėgos komunistų judėjime perėjo dvi stadijas — kai buvo paleistas kominternas, nebevyko komunistų ir darbininkų partijų pasitarimai Maskvoje. Artėja trečia stadija — TSKP decentralizacija.

LKP lozungo realizacija — „Lietuva be suvereniteto — Lietuva be ateities“ — būtinai turi privesti prie savarankiškos Lietuvos komunistų partijos sukūrimo, kurią su TSKP sieja sutartis. Mažiau radikalūs variantai, kurie remiasi vadovavimu iš Maskvos, negalės pakelti partijos autoriteto tarp respublikos gyventojų ir neišvengiamai prives prie pralaimėjimo tolesniuose rinkimuose bei valdžios praradimo.

LKP organizacinio pertvarkymo klausimas labai svarbus, bet problema ne tik ir ne tiek dėl statuso. Rimtesnės, nors ir mažiau pastebimos tendencijos išryškėja klausimuose apie ideologinės bazės pokyčius. Praktika parodė, jog daugelis partijos idėjinės platformos nuostatų yra nepagrįstos. Deideologizacijos procesas LKP vyksta žymiai sparčiau, negu kuriamos teorinės nuostatos. LKP XVIII Plenume buvo paleikti pasiūlymai apie tai,

(nukelta į 2 psl.)

Keturios pamokos per savaitę—mažai. O dvi?

Man 18 metų, prieš du metus baigiau mokyklą. Šiuo metu labai aštri kalbos problema. Apie ką ir kur žmonės bekalbėtų: autobuse, eilėje, vis išgirsi kiek neryžtingų frazių nuotrupas apie kalbą. Pavyzdžiui, mano giminės visiškai pasimetę. Iš tikrųjų, kur jie gali išmokti kalbą? Ir amžius nebe tas, ir rūpesčių nemaža. Atrodytų, mano padėtis visai kitokia. Jauna, vaikų neturiu, galima į kursus užsirašyti ir išmokti. Tik kad noras būtų! Juk ir pagrindus turiu. Mokiausi kalbą mokykloje.

Čia ir slypi visas reikalas. Neturime mes pagrindų! Lietuvių kalbos mokymas mūsų mokykloje — žemiausiame lygyje. Atrodytų, mano nuomonė gali būti netiksli, vis tik jau du metai praėjo, be to ir kalbos klausimas tada nebuvo toks aštrus. Šiuo metu mokykloje mokosi mano sesuo, ir aš užtikrintai galiu pasakyti, kad pasikeitimų nėra. Tai, ką ji pasakoja, netelpa galvoje. Įsivaizduokite klasę, kurioje vieni vaikai kalbos mokosi iš antros-trečios klasės vadovėlio, kiti — iš ketvirtos, treti — iš šeštos. Įsivaizduokite, kaip turi jaustis mokytojas, jei dar ir vadovėlių ne visiems užtenka. Darbo sąlygos, be abejo, labai sudėtingos.

Vienuoliktoje klasėje lietuvių kalbą mums dėstė jauna mokytoja. Net jos tėvavardžio neprisimenu, ir ko iš bendraklasių neklausinėjau, taip ir neprisiminėme. Tarpusavyje vadinome ją Irena. Ji labai įdomiai dirbo su lietuviškomis klasėmis, kūrė įvairias šokių kompozicijas. Mums ji patiko. Bet per vienerius metus t. y. per tuos metus, kuriuos mes mokėmės pas ją, mes pamiršome viską, ką iš viso žinojome ir mokėmės kada nors.

Tais metais vadovėlių trūko. Daug naujų mokinių. Sunku, ką ir besakyti. Sunku mokytojui, sunku mokiniams. Kartais ji sakydavo, kad tokios pamokos iš viso nereikalingos, kad ir kalbą mokėti mums nereikia. Daug kur ji buvo teisi. Šios pamokos buvo labai panašios į tas, kurios „užpildydavo langą".

Bet iki tol mes mokėmės ne taip. Nežinau, nuo ko tai priklauso. Mūsų buvusioji mokytoja buvo rusė, bet dar tada ji suprato ir įtikinėjo mus, kad nežinant nacionalinės kalbos mums bus sunku gyventi respublikoje. Tai buvo dar tada, kai nebuvo tokio triukšmo dėl valstybinės kalbos statuso. Jekaterina Jevstignejevna — žmogus, kuris ne tik daug žino, bet ir visą laiką dalijasi savo žiniomis su mokiniais. Ji pamokoje sukurdavo tokią atmosferą, kad norėjosi žinoti ne tik tai, ko reikalauja programa, bet vis daugiau ir daugiau. Iki šiol prisimenu, kaip mums patikdavo lietuvių liaudies dainos.

Galima sakyti, kad man pasisekė. Mano seseriai bus sudėtingiau. Juk ji neteko dešimties metų, kai buvo tik įsivaisduojama, jog mokoma kalbos.

Lietuviai vaikai turi keturias rusų kalbos pamokas per savaitę. Bet netgi tiek pasirodo per maža: lietuviškuose miesteliuose žmonės labai dažnai nesupranta rusiškai arba iškraipo kalbą.

Įdomu, ar gerai mano bendraamžiai kalbėtų rusiškai, jei jie būtų mokęsi kalbos taip, kaip aš?

Man atrodo, niekam nebus skaudu, jei rasime vidurį tarp dviejų kalbų mokymosi programų — lietuvių rusiškoje mokykloje ir rusų lietuviškoje.

Nadia GUSEVA,
1987 metų abiturientė.

Poryt į mokyklą... V. Čiupačenkos nuotr.

VIETOJE PABAIGOS

jog Komunistų partijos Programoje reikia atsisakyti marksistinių - leninių pagrindų, o palikti (ir tai laikinai) tik pavadinimą. Tokios tendencijos labiausiai pavojingos, nes jos veda prie vidinio partijos nusiginglavimo, nuskurdina partijos esmę.

Ši problema susieta su kita — rimtu beidėjiškumu ir, viso to pasėkmėje, dabartinių partijos eilių aktyvumo praradimu.

Partinių organizacijų veiksmai nuolat atsilieka nuo vykstančių politinių procesų. Štai ir dabar —kol vyksta teorinė diskusija apie komunistų partijos galimumą daugpartinėje sistemoje — įvyko demokratų partijos suvažiavimas ir socialdemokratų konferencija.

Realus politinių jėgų išsidėstymas respublikoje, kuris žymiai skiriasi nuo padėties Latvijoje ir Estijoje, reikalauja iš mūsų partijos komiteto nepaprastai pasvertų ir politiškai toliaregiškas veiksmų tokioje sudėtingoje situacijoje. Būtų pražūtinga aklai klausyti politinių lavonų iš dogmatinės „Jedinstvos", agituojančių už nuolatinę konfrontaciją, politinius streikus, už vystymąsi, vedantį į pražūtį. Tik dialogu, ieškant abipusiai naudingų, kompromisinių sprendimų, gali būti grindžiama mūsų ateitis. Gyvenimas verčia atsisakyti nuo daug, atrodo mylimų dogmų.

Mes stojome į TSKP ir gyvenome „vieningoje galingoje Tarybų Sajungoje", amžiams Didžiosios Rusijos sutelkti. Bet gyvenimas sparčiai keičiasi. Todėl man artimesni diskusijoje pasakyti B. Filipovo žodžiai: „Svarbiausia — išlikti komunistu nepriklausomai nuo sąlygų".

Keletos žodžių dėl „Diskusijos partijoje"

A. BORISOVAS

Vietoj to, kad, negavus pilietybės, t. y. turint paukščio teises svarstyti apie Lietuvos komunistų partijos statusą, geriau būtų nuspręsti, ar verta iš viso kurti socializmą, ir ką jis gali duoti daugiau, ko dar nėra kapitalistinėse valstybėse. Atrodo, kad šiuo momentu komunistų partija kuria mūsų imperijoje „perpetuum mobile" ir asocijuojasi daugiau su tokiais dalykais: totalitariniai, antidemokratiniai socialistinių šalių režimai: genocidas (milijonai sunaikintų piliečių: vien tik revoliucijos gynimas Afganistane nusinešė 1,5 milijono žmonių); intervencija; totalinis ir chroniškas deficitas; netikusi sveikatos apsauga; skurdas ir t. t.

Galbūt, kas nors iš komunistų gali nurodyti socializmo pranašumus, lyginant juos su galybe trūkumų, apie kuriuos būtų galima skaityti be šypsenos.

Kiek dar kraujo reikės pralieti, kiek žmonių sukapoti kastuvėliais, kad visų gerovei pastatyti komunistinę visuomenę?

Štai apie ką reikia diskutuoti, o ne apie statusą to, ko nėra.

Išspausdinkite (jei jums leis), o žmonės tegu mane paneigia, jei sugebės.

P. S. Kur kviečia „Taikaus atomo" lozungas, dėl ko proletariatas turi vienytis? Pasaulinei revoliucijai, t. y. neteisėtai užgrobti valdžią — ginklu, jėga, ką ir padarė komunistų partija 1917 metais?

Ar ne laikas šį lozungą nurašyti į archyvą, kaip padarė „Komjaunimo tiesa"? Kaip galima pasiekti progresą, naudojant šimtamečius stereotipus ir štampus?

Į ŽINIŲ ŠALĮ

Nuo 1989 rugsėjo 15 dienos antrus mokslo metus pradeda Obninsko atominės energetikos instituto (OAEI) Sniečkaus fizikos-technikos mokykla, į kurią mes kviečiame miesto mokyklų 11-ųjų klasių mokinius ir darbo jaunimą, norinčius stipriau pasiruošti matematikai, fizikai, rusų kalbai ir literatūrai stojant į aukštąsias mokyklas.

Mūsų mokykloje liepos mėnesį dirbo OAEI išvažiuojamoji priėmimo komisija. 14 abiturientų sėkmingai išlaikė egzaminus ir įstojo į OAEI kibernetikos fakultetą (8 žmonės) ir į energofizikos fakultetą (6 žmonės).

Tie keturi, kurie neišlaikė egzaminų Sniečkuje, išlaikė Obninske. Iš 18 sniečkiečių, įstojusių į OAEI, 11 mūsų mokyklos auklėtinių. Be to, 11 moksleivių, praėjusių mūsų mokyklos programą, įstojo į Leningrado, Maskvos, Kalinino, Daugpilio, Ordžonikidzės ir kitų šalies miestų aukštąsias mokyklas.

Tačiau nereikia manyti, kad mūsų mokykloje lengva mokytis. 6 moksleiviai neišlaikė matematikos (raštu) egzamino. Pagrindinė priežastis — nesugebėjo išlaisvinti nuo uždavinių sprendimo šablonų. Sėkmė lydi tik tą, kuris sugeba įsigilinti į uždavinių sprendimo plonybes ir nesiteisina dėl kiekvienos klaidos replikomis: „O mus taip mokė mokykloje". Būtent tokių moksleivių, pasiryžusių sunkiam darbui įsisavinant naują medžiagą, laukiame šiais metais.

Fizikos-technikos mokyklos atstovai atsakys į jus dominančius klausimus kasdien nuo 18 iki 20 valandos rugpjūčio 31 — rugsėjo 14 dienomis antrosios vidurinės mokyklos patalpose, o taip pat telefonu 33780 nuo 9 iki 12 val.

Už mokymą fizikos-technikos mokykloje reikia mokėti. Užsiėmimų pradžia rugsėjo 15 dieną.

J. TATARENKO,
OAEI Sniečkaus fizikos-technikos mokyklos direktorius.

Baigėsi sporto šventė

1978 metais, atidarius Sniečkuje vaikų ir jaunimo sporto mokyklą, Lietuvoje atsirado akrobatika. Nuo to laiko mūsų miestas tapo baziniu ir, turbūt, vieninteliu respublikoje, kur vystoma ši sporto šaka.

Nuo 1982 metų Lietuvoje **rengiami akrobatikos čempionatai bei pirmenybės, o praėjusiais metais įvyko pirmos tarptautinės varžybos. Jos tampa tradicinėmis: rugpjūčio 4—6 dienomis Sniečkuje vyko varžybos, kuriose dalyvavo VDR ir LLR, Lietuvos TSR ir Sniečkaus rinktinės.**

Mažasis Edvinas Koplinas ant Rono Giorso galvos atlikinėjo neįtikėtinus triukus, kada aš prasiskverbiau į pirmas žiūrovų eiles, tikėdama, kad bloknotas ir pieštukas rankose suteikia man tokią teisę. Aštuonerių metų vokietukas, panašus į pasakų princą, susikaupęs atlikinėjo pratimus poroje su žymiai vyresniu devyniolikmečiu Ronu. Baltos kelnės, skaisčiai žydri marškinėliai, ritminė muzika. Programos grožis ir sudėtingumas pakerėdavo.

Akrobatika (prieš mano diletantiškus įsitikimus) pasirodė patraukli sporto šaka. O, galbūt, man paprasčiausiai pasisekė. Juk pirmiausiai aš pamačiau Roną ir Edviną. Jie, kaip paaiškėjo, užėmė pirmąją vietą (VDR rinktinei vienintelę pirmąją vietą) tarp jaunuolių porų.

Vėliau man teko keletą kartų gailėtis dėl „labai žemo" tos ar kitos akrobatų grupės įvertinimo. Ir tai suprantama: teisėjai vertino techniką ir atlikimo „švarumą", o mus, žiūrovus, labiau jaudino bendras įspūdis, muzika, kostiumai. Čia, kaip sakoma, buvo į ką pažiūrėti. Akrobatiniai pasirodymai vis labiau ir labiau artėja prie cirko pasirodymų. Jie panašūs į mažas sceneles — tai ypač charakteringa mišrioms poroms. Lietuvos rinktinės narių Oksanos Levčiuk ir Vladislovo Lukaševo pasirodymas primena pirmųjų jaunuoliškų susižavėjimų laikmečio klasikinį romantinį stilių. Ji — su violetiniu baltais apvadais kostiumu, jis — griežtai juodu. Ši pora užėmė pirmąją vietą. Antroje — Tatjana Šagova ir Sergejus Jeriomkinas iš Sniečkaus. Jų pasirodymą lydėjo Čaikovskio muzika baletui „Gulbių ežeras". Tatjana apsirengusi baltu baltu maudymosi kostiumėliu, plaukai papuošti gulbės pūkais, Sergejus — tamsiai vyšninės spalvos kostiumu su baltais marškinėliais. Sergejui tai buvo pirmos varžybos naujoje poroje. Sportininkai žino: nauja pora — tas pat, kaip pirmą kartą išeiti ant kilimo.

Atvykusios Lenkijos ir VDR rinktinės atsivežė, žinoma, savo geriausius jaunuolių grupės sportininkus. Porų varžybose — tiek moterų, tiek vyrų — abi pirmas vietas iškovojome ne mes, o lenkai ir vokiečiai. Mūsų sportininkai antroje vietoje: merginos Julia Maliuškina ir Tatjana Komarovskaja ir jaunuoliai Igoris Perechrestas ir Sergejus Kniazevas.

Iš dviejų moterų trejetų — VDR ir Lietuvos — pajėgesnės buvo mūsiškės: Jana Plotnikova, Lena Sabocha ir Lena Jakuševa.

Ketvertų pasirodymas, turbūt, pati emocionaliausia rungtis sportinėje akrobatikoje. Tai vyrų programa, aukščiausia sudėtingumo klasė. Ketvertai buvo du — iš Lenkijos ir VDR. Tarp kitko, mažasis Edvinas, apie kurį aš jau kalbėjau, kartu su Ronu Giorsu įeina į VDR ketverto sudėtį, kaip ir Edvino brolis Arlinas, ir paskutinis grupės narys — Stefanas Tilli.

Man pasirodė, teisėjai sutiks su manimi, kad jie be abejonių pirmąją vietą skyrė Lenkijos ketvertui: Slabomirui Satanai, Jaroslavui Marčinikui, Daljušui Obremskiui ir Darjušui Bronskiui.

Pažymėsiu, kad šuoliuose ant akrobatinio takelio tarp nugalėtojų Natalija Vyneralenkova iš Klaipėdos (pirmoje vietoje) ir dvi viešnios: Jana Vellest (VDR) ir Kinga Kubuj (Lenkija). Užtat jaunuoliai nė vienos prizinės vietos svečiams neatidavė. Nei saviems, iš Lietuvos rinktinės, nei tuo labiau užsieniečiams. Visi prizai liko Sniečkuje! Milžiniško pasisekimo tarp žiūrovų susilaukė Olegas Trošinas. Antrą ir trečią vietas užėmė Michailas Tenpichas ir Vladimiras Pirogovas.

Varžybos baigėsi, tačiau Sniečkaus akrobatikos mokykloje ruošiamasi naujoms, žymiai svarbesnėms, — pasaulio pirmenybėms, kurios įvyks šių metų gruodyje Kotovicuose (Lenkija).

Norėtųsi tikėti, kad pateks. Juk sporto šventę, kuria tapo antros tarptautinės varžybos, pirmiausia puošė šių varžybų šeimininkai.

T. VIŠNEVECKAJA.

Redakcijos adresas: 234760, Lietuvos TSR Ignalinos rajonas, Sniečkus, Ignalinos atominė elektrinė tel. 29157, 31714 Laikraštis leidžiamas lietuvių ir rusų kalbomis trečiadieniais.

Iškilioji spauda. Formatas A-3. Apimtis — 0,25 spaudos lanko. Tiražas 300. Užsakymo Nr. 1007. Rinko ir spaudė Utenos spaustuvės Švenčionių filialas: Švenčionys, Vilniaus 36/1. Telefonas 51214. Indeksas 67238.

Redaktorius O BERIOZA